

වයුලි වගාව ස්වාභාවික රබර් වගාවට තර්ජනයක් විය හැකිද?

එල්.එම්.කේ. තිලකරත්න

විටින් විට ලෝකයේ නොයෙක් දෙසින් පලවන ආර්ථික ප්‍රකාශණ වල ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතා ප්‍රචලිත කෙටියා ගණයට අයත්වන ස්වාභාවික රබර් වලට ආදේශකයක් ලෙස භාවිතා කල හැකි ඇමෙරිකා මහාද්වීපයේ වැවෙන වයුලි (Guayule) රබර් නිෂ්පාදනය පිළිබඳව වාර්තා පලකෙරේ. මෙවැනි වාර්තා වැරදි සහගත ලෙස අර්ථකතනය කරන සමහරුන් විසින් වයුලි රබර් අනාගතයේදී ඇමෙරිකාවට අවශ්‍ය ස්වාභාවික රබර් නිෂ්පාදනය ආවරණය කිරීමට සමත් වන බැවින් එමගින් ශ්‍රී ලංකාවේ සහ අනෙකුත් ආසියාතික රටවල නිපදවන රබර් වලට අනාගතයක් නොමැති වන බව හැඟෙන ප්‍රකාශ කල අවස්ථාද බොහෝ වේ. ඒ හෙයින් වයුලි රබර් යනු කුමක්ද යන්නත් එමගින් ස්වාභාවික රබර් වලට ඇතිවිය හැකි බලපෑම කුමක්ද යන්නත් ඒ කුමන අවස්ථා යටතේද යන්නත් මෙම ලිපිය මගින් විස්තර කෙරේ.

වයුලි නමින් හඳුන්වන ලබන පැලෑටිය උද්භිද විද්‍යාත්මකව *පාර්තේනියම් ආපන්ටේටම් (Parthenium argentatum)* ලෙස හඳුන්වනු ලබයි. එය මෑත අතීතයේදී ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ, විශේෂයෙන්ම උතුරු හා නැගෙනහිර ප්‍රාන්තවල මහත් ආන්දෝලනයක් ඇතිකල පාතිනියම් වල් පැලෑටිය (*Parthenium hysterophorus*) අයත්වූ කුලයට හා ඝනයටම අයත් ශාඛ විශේෂයකි. ඉන්දියාවෙන් සංක්‍රමණය වූ පාතිනියම් වල්පැලෑටිය දුටු තැන විනාශ කර දැමීමට කටයුතු කරන ලද්දේ එය මිනිස් සිරුරට අහිතකර ආසාදන ඇති කරන්නන් බැවිනි. එබැවින්, පාතිනියම් පැලෑටිය අයත් කුලයේම වූ වයුලි පැලෑටියද වනාන්තර වුවහොත් එසේ වනාන්තර වූ රටවල එමගින් විශාල සෞඛ්‍ය ප්‍රශ්න ඇතිවීමට හොඳින් ඉඩකඩ ඇත. තවද, ස්වාභාවික රබර් කිරි වල ඇති දියවි ඉවත්වන ඉතා අල්ප ප්‍රමාණ ප්‍රෝටීන හේතුවෙන් මිනිස් සිරුරට අහිතකර ප්‍රතිඵල ගෙන දෙන්නේ නම් විෂ සහිත වයුලි කිරි වලින් ඇතිවිය හැකි සෞඛ්‍ය අහිතකර ප්‍රතිඵල ඊට වඩා ඇතිවියාල විය යුතුය.

මෙක්සිකෝවේ හා දකුණු ඇමෙරිකාවේ වසරකට මි.මී. 200 - 400 ක් පමණ වර්ෂාපතනයක් ලැබෙන කාන්තාර ප්‍රදේශ වල වැවෙන වයුලි ශාඛයෙන් දෙනු ලබන කිරි වල ඇත්තේද අප රටෙහි වැවෙන තෙවොයා රබර් ගසෙන් ලබා ගන්නා සිස් පොලි අයිසෝප්‍රීන් රබර්ම වේ. එහෙත් වයුලි කිරි වල අඩංගු ඉතා විශාල රෙසින් හෙවත් දුම්මල ප්‍රතිගතය හේතුවෙන් ඉන් රබර් භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයේදී බොහෝ අහිතකර බලපෑම් ඇති කරයි.

වර්ෂ 1550 දී පමණ වයුලි රබර් ප්‍රචලයෙන්ම කොයාගනු ලැබූයේ ස්පාඤ්ඤ පාතිකයන් වන බැවින් මෙම රබර් ස්පාඤ්ඤ රබර් ලෙස හඳුන්වයි. මෙම කුඩා ශාඛයේ කඳෙහි, අඟවල සහ මුල් වලත් රබර් අඩංගු කිරි විනිදි ඇත. රෝපණය කර අවුරුදු 3කින් මුලින් කපා නෙලාගනු ලබන ශාඛ කොටස් කොල ඉවත් කොට හොඳින් අඹුරා දූව්‍ය නිස්කාරණ ක්‍රමයෙන් රබර් ලබා ගනී. එසේ නිස්කාරණය කිරීමේදී ඊට වැය වන මිල ඉතා අධික වේ. ඉන්පසු දෙවන වරටත් ඉතිරි කරන ලද මුල් වලින් හටගන්නා දෙවන පරම්පරාවේ පැලද සම්පූර්ණයෙන් උදුරා මුල් ඉවත්කොට නිස්කාරණය කිරීමෙන් දෙවන වරටද අස්වැන්න ලබාගත හැක. මේ අනුව වයුලි වගාවක ආයු කාලය වසර 6 ක් පමණ වන අතර ඉන් ලබාගත හැකි උපරිම රබර් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාරයකට කි.ග්‍රෑ.475 පමණ වේ. ස්වාභාවික රබර් වලින් නෙලා ගන්නා හෙක්ටයාරයකට කි.ග්‍රෑ.2500 පමණ වන අස්වැන්න සමඟ සසඳා බලන විට මෙය ඉතා අඩු අස්වැන්නක්

විමද වයුලී රබර් වල මිල අධික වීමට අනෙක් හේතුවයි. එහෙත් සෙන්ට්‍රියේට් අංශක 18 - 49 දක්වා ප්‍රායෝගික අධික උෂ්ණත්ව ඇති කාන්තාර වල වගාකල හැකි පැලෑටි අතර වයුලී ශාකය ඉදිරියෙන් සිටී.

වර්ෂ 1910 දී සිංගප්පූරුවේ වර්ධනය වූ මෝටර් රථ කර්මාන්තයට අවශ්‍ය රබර් නිෂ්පාදනය කරන ලද්දේ ආසියාතික රටවල් යටත් විජිත ලෙස පවත්වා ගෙන ගිය බ්‍රිතාන්‍යයන් විසිනි. ඒ අවස්ථා වලදී බ්‍රිතාන්‍යයන්ට අවශ්‍ය ලෙස මිල පාලනය කරන ලද කාමාන්‍ය ස්වාභාවික රබර් ලබාගැනීමට ඇති අපහසුතා නිසා හා බ්‍රිතාන්‍ය ඒකාධිකාරියට එරෙහිව යාම පිනිස යුධ සමයේදී ඇමෙරිකාවට අවශ්‍ය රබර් අවශ්‍යතාවයෙන් 25% තෙවන් ටොන් 10000 ක් ඇමෙරිකාව විසින් මෙක්සිකෝව ආශ්‍රිතව නිපදවන ලදී. වර්ෂ 1910 දී ද මෙම රබර් කිලෝවක් නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා ඇමෙරිකානු ඩොලරයකට වඩා වැඩි මිලක් වැය වී ඇත. එය එවකට කාමාන්‍ය රබර් මිල හා සසඳා බලන විට ඉතා විශාල මිලකි. එහෙත් භාග්‍යයකට හෝ අභාග්‍යයකට 1910 දී මෙක්සිකෝවේ ඇතිවූ විප්ලවීය හේතූකොට ගෙන මෙම වයුලී වගාවන් සහ කර්මාන්තශාලා විනාශ කර දමන ලදී.

1920 ක් ආරම්භ වූ දශකයේදී ලෝක වෙළඳ පොළේ රබර් වලට ඇති ඉල්ලුම වැඩිවීම සමඟම ඇමෙරිකාව වයුලී වගාව නැවත ස්ථාපිත කළ අතර 1929 දී නැවත රබර් වලට වූ ඉල්ලුම අඩුවීම හේතූකොට ගෙන රබර් මිල නැවත කිලෝවට ඇමෙරිකානු ඩොලර් ගත පහ දක්වා පහත වැටුණි. මේ හේතුවෙන් අනෙක් රබර් වගාවන් මෙන්ම ඇමෙරිකාවේ වයුලී වගාවද නැවතත් අත්හැර දමන ලදී.

එහෙත් වර්ෂ 1942 දී ඇතිවූ දෙවන ලෝක යුද්ධය හේතූකොට ගෙන රබර් වලට ඇති ඉල්ලුම ඉතා වැඩිවූ අතර ඒ අවස්ථාවේදී යුධ පෙරමුණේ ඉදිරියෙන් සිටි ප්‍රායෝගික රබර් නිපදවන රටවල් වලට සමීප වීම එම රටවලට වාසිදායක විය. ඒ අවස්ථාවේදී ද ඇමෙරිකාව තම රබර් අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම පිණිස වයුලී නිෂ්පාදනය ඇමෙරිකාවේ සහ යුරෝපය ආශ්‍රිත රටවල ප්‍රචලිත කර ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය විය. ඒ සඳහා ඔවුන් විසින් ස්පාඤ්ඤය තුර්කිය ඇතුළු රටවල් 30 ක පමණ වයුලී බීජ බෙදා හැර වගාව ව්‍යාප්ත කරන ලදී. මෙම වකවානුව තුළ බිස්ට්‍රේලියාව ද මෙම කර්තව්‍යයට සහභාගි වීම හේතුවෙන් ඇමෙරිකාව විසින් 1945 පමණ වන විට වයුලී රබර් කිලෝ මිලියනයකට වඩා ප්‍රමාණයක් ඔවුන්ගේ යුධ අවශ්‍යතා සඳහා නිපදවීම සිදු කෙරිණි. එහෙත් යුද්ධය අවසන් වීමත් සමගම රබර් වලට තිබූ ඉල්ලුම මෙන්ම මිලද පහත වැටීම හේතුවෙන් හා විශේෂයෙන්ම වයුලී රබර් වල අධික මිල හේතූ කොට ගෙන වයුලී නිෂ්පාදනය නැවත පහත වැටුණි.

වයුලී සඳහා නැවත ඇමෙරිකානු අවධානය යොමු වීමට බලපෑ හේතුවද වූයේ 1972 දී ඔනිප් තෙල් නිපදවන රටවල් විසින් තෙල් මිල සිංගප්පූරුවේ ඉහල දැමීමට කටයුතු කිරීමයි. 1978 දී ඇමෙරිකාව විසින් වයුලී රබර් පර්යේෂණ සඳහා ඩොලර් මිලියන 30 ක් වෙන්කර ඇත. 1979 දී මේ සඳහා තවත් ඩොලර් 650,000 ක් එකතු කරන ලදී. මේ අනුව සලකා බලන විට මෙම පර්යේෂණ හේතුවෙන් වැඩි අස්වැන්න ලබාදෙන වයුලී වර්ග සහ නිෂ්පාදන වියදම අඩු නිෂ්පාදන ක්‍රම හඳුන්වා දීමට ඔවුන්ට ඇති ඉඩකඩ ඉතා ඉහල වේ. එබැවින් එයින් ස්වාභාවික රබර් නිපදවන අපහට ලබාදෙන හොඳම පණිවුඩය තම ස්වාභාවික රබර් වල මිල ඉතා ඉහල ගියහොත් ඊට ආදේශකයක් ලෙස නිපදවිය හැකි තවත් ස්වාභාවික රබර් වර්ගයක් ඇමෙරිකානුවන් හා යුරෝපීයන් අතර ඇති බවය. තවද, එය වගා කරන්නේද හොඳකරන්නේද යන්න තීරණය කරනු ලබන්නේ ලෝක වෙළඳ පොළේ ඇති රබර් මිල බව ඉහත කරුණු වලින් ඉතා පැහැදිලිය.

මෙම කරුණු අනුව සලකා බලන විට ස්වාභාවික රබර් නිපදවන අප විසින් රබර් කර්මාන්තයෙන් වැඩි ආදායමක් ලබා ගැනීම පිණිස කළ යුතු ප්‍රධානම උපක්‍රමය නම් රබර් හෙක්ටයාරයකින් ලබාගත හැකි ඵලදායිතාවය ඉතා වැඩි කොට එමගින් දැනට පවතින ඉහල රබර් මිලෙන් උපරිම ආදායමක් ලබාගැනීමට යොමුවීම බව ඉතා පැහැදිලිය. ඒ හැර ලෝක වෙළඳ පොලේ තවදුරටත් රබර් මිල ඉහළ ගියහොත් එයින් හයානක ප්‍රතිවිපාක ලැබීමට හේතු ඇති බවද මෙම කරුණු වලින් හොඳින් පැහැදිලි වේ. රබර් ගොවීන් හා වතු පාලක සමාගම් තීර්දේශිත නව තාක්ෂණය එනම් වැඩි ඵලදායි ක්ලෝන වගාව, හෙක්ටයාරයක වවා ඇති පැළ සංඛ්‍යාව කිරි කපන අවස්ථාවේදී ද අවම වශයෙන් පැළ 450ක් වත් ලෙස පවත්වාගෙන යාම, නිවැරදි කිරි කැපීමේ ක්‍රම භාවිතය, වැනි ආචරණ භාවිතයෙන් වැස්සෙන් වන අස්වැන්න හෙලිමේ බාධක අවම කර ගැනීම හා පොහොර යෙදීමෙන් ගස් තිරෝගිව පවත්වාගෙන යාම අනිවාර්යයෙන් අනුගමනය කළ යුතුය. මෙසේ කළහොත් ලංකාවේ රබර් ඵලදායිතාවයද වසරකට හෙක්ටයාරයකට කිලෝ ග්‍රෑම් 1500 ඉක්බිම ඉතාම පහසු කාර්යයකි. එසේ කළහොත් අද ඔබට රබර් හෙක්ටයාරයකින් ලැබෙන ආදායම අනාගතයේදී අඩුව වශයෙන් දෙගුණයක් කරගත හැක.

රබර් දැව වලින් ඉදිරියේදී ලැබිය හැකි ආදායමද සුළු කොට තැකිය නොහැක. ඉහත ආකාරයට හොඳින් පවත්වාගෙන යනු ලබන රබර් වතු වල කිරිකපා අවසන් කළ ගස් ඉදිරිමේදී හෙක්ටයාරයකට රුපියල් ලක්ෂ තුනකට වැඩි මිලක් දැව සඳහා ලබා ගැනීමට හැකි වේ යන්න අපේ බලාපොරොත්තුවයි. දැනට කියෝටෝ සම්මුතිය මගින් බොහෝ රටවල් එකතුවී ඇති හරිතාගාර ආචරණය හෙවත් වායුගෝලයේ උෂ්ණත්වය ඉහල දැමීමට හේතුවන කාබන්ඩයොක්සයිඩ් වායුව අවශෝෂණය කර ගැනීම පිණිස බහුචාර්මික බෝග සඳහා ගෙවනු ලබන වත්දී මුදල් හුදුරු අනාගතයේදී ඉතා පහසුවෙන් අපට ලබාදිය හැකි හෝගය ස්වාභාවික රබර් විමට පුදුවන. එසේ වුවහොත් මෙම සම්මුතිය යටතේ හුදුරු අනාගතයේ රබර් වතු වල වවා ඇති ගස්වල දැව ප්‍රමාණ අනුව විශාල වත්දී මුදලක් ලෝකයේ විශාලතම කාර්මික රටවල් වන ඇමරිකාව හා නෝර්වේ වැනි රටවල් මගින් අපට ගෙවීමට කටයුතු කරනු ඇත. එසේ කළ විට ඉන් ලැබෙන ආදායම දැනට රබර් කිරි වලින් ලැබෙන ආදායම අතිබවා යාමටද සියලු ඉඩකඩ ඇත. එබැවින් සියලු රබර් ගොවීන් වන වනා තම නැවත වගා කිරීම සඳහා පාරම්පරික නොවන අත්හැර දැමූ හේ වගාවන් ඇතුළු ඉඩම් වල රබර් වගා කිරීමට යොමු වන්නේ නම් එය පරිසර හිතකාමී ඉතා නැණවත් ක්‍රියාවක් බව අවධාරණය කළ යුතුය.